

kül a fentecselet csapást súlyosított, vidékünk is napoként meglátogatott, a védmunkákat fejlette akadályozta vihar és zivatarokra, éjjel nappal a telt mezején személyesen, hol buzditó apostolként, hol békélő majd itélő bíróként működött, kinek erélyes, tapintatos és önfeláldozó működésének köszönheti több ezerre menő munkás kéz azt, hogy a zabolából kibontakozott urát vesztett árviz terjedésének a már létezett kár és veszély fokoztatása nélkül határ szabott rendszer medrébe való visszatérésre szorított, mi által egy évi fáradozásuk gyümölcse nagyobb része megmentetett, s a kisbirtokosok közül számosan a végtelenségig megővözték.

Es ezen, vesztély és fáradságot nem ismerő, minden érdekeltől ment és teljes önfeláldozással működött férfiú: tek. Hertelendy Imre a párdányi járás nagyrabecsült szolgabírája.

Ezrek ajkáról hangzik a hála azon benső óhajjal: adjon az ég édes honunknak minél több ily kiváló tisztviselőt s legyen szerencsénk még évek hosszú során át vezetőse alatt honfiai köteleminket teljesíteni.

G. J.

O-Telek, 1886. július 4-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy e hosszantartó árviz eseményeiből egy tanulságos részletet kiszakítsa a tisztelt olvasó közönség tudomására hozzak.

A víz, mint egy lánczáról elszabadult fenevad nagy erővel tolt határaink felé, s rémes zugásával rettegés fogja el egész völgyet. Mi kik lélekjelenlétünket el nem vesztettük a hatósággal egyetértve födolognak ismertük el a víznek természetes lefolyását nem gátolni, hanem igen is azt a természetes lefolyás határait közé szorítani, vagyis a vizet, gondosan kerülve más károsítások lokalizálni. Így történt, hogy Magyar-Szent-Márton, Ó-Telek és Ivánda községek már évtizedek óta fennálló, s belsősegeiket védő töltéseiket fenntartani, s a rohamos árral szemben emelni s erősíteni iparkodtak. Ezen iparkodásuk a hatóságok által támogatva eredményes is lett volna ha egy más „valami“ közbe nem jászik, a mely „valamiről“ akarok most egyet-elméndeni.

Hasznos tudnivalóul, előre bocsájtom, hogy Szerb-Szent-Márton községbeli polgártársaink a legnagyobb lelki nyugalommal, s megelégedéssel halásznak határuk dus ereiben összpontosított vizekben, közülük számosan áldva az isteni végetet, hogy ily bő malasztal (alias harcával) árasztá el őket. De mi sem tartos az ég alatt!

Egyszerre csak szegény halászó honfirtársainknak megjelen, mint egy új messiás az a bizonyos „valami“ a ki a mi békés szerb-szent-mártonainkat kiforgatá lelki nyugalmukból vagyis halászó pozíciójukból; s a halót felcserekül öldöklő fegyverekkel (már mint: kapával-kaszával), s így indultak az „új messiás“ bátor vezérlete, s az éj leple alatt Jerichófai, t. i. közvetlen Magyar-Szt.-Márton, s Ivánda községek belsősegeit, közvetve pedig a lejjebb fekvő községek határait védő töltések alá, az új messiás által beléjük oltott „nemes“ boszuval keblükben elpusztítandó a világot, megtorolni a hatóság „egyoldalú“ intézkedéseit, tisztaságra tanítván őket: hogy miért merik ők védelmezni a nevezett községeket, ha már az ő határuk, egy részét a legfőbb hatóság az Isten a viznek szánta.

De már talán kíváncsi a nyájas olvasó arra a „valamiről“, arra az önfeláldozó messiásra, a kinek ily „nemes“ hivatalos jutott osztályrészül. No nem bánom, legyen hát, megmondom ki ő! Lelelezem az ípsét ugy az érdekelt hatóságok, mint a nagyközönség érdekében, hogy marásai ellenében megtehessék a kellő övintézkedéseket, nehogy Pasteur laboratoriumába kerüljenek.

Van a magyar igazságszolgáltatásnak egy unikuma, a ki Miskovits Száva névre hallgat, a kinek az a legszebb feladat jutott volna részül — e tekintetben szerencsés csillagzat alatt született, — hogy itéljen jogos és jogtalan, ártatlan és bűnös fölött, ha a jó isten őt erre való tehetséggel megáldotta volna, vagy más szókkal, ha ama sötétség, mely elméjét körülövedé el nem fedné eldö megismerhelni azt, hogy mi jogos, mi nem! Elzárva tehát szellemi fogyatkozatai folytán az ily ténykedési térről, mely őt, mint törvényszéki bírói címmel ellátottat megilletné; egy más, egyéniségének megfelelőbb működési tért keres, melyet ő legott meg is lel: Felcsap nemzetiségi igazgatónak, néplázítóknak! Eljön Békés-Gyuláról a békés szerb-szent-mártoniak közé, s lázító beszédjeivel, unszolásával ráveszi a mit sem sejtő fajrokonait oly cselekedetre, mely nem csak törvénytelen, hanem ép oly égbekiáltó, mint embertelen.

Es ez az: hogy orvul teljesen elhanyagolta a nevezett községek által megerősített s évtizedek óta hatóságilag fennálló töltéseket, mely undok s aljas ténykedésével nem kevesebb 5-7 ezer hold szántóföld dus vetését pusztítja el, s jutattat az által 100-100 szegény adózótól a végtelenségig, s ki nem érdemelt nyomorba. Mert mint ezen töltéseknél később (június 25-én) megjelent járási hatóság s hivatalból kiküldött Bulovszky királyi főmérnök, Peirikovits Robert párdányi társulati mérnök mint szakértők s az érdekelt községek képviselői jegyzőkönyvileg konstatálták, hogy ezen erőszakos kivágások a szerb-szent-mártoniaknak a legkevesebb előnyt sem, de a szomszéd községeknek a legsúlyosabb csapást okozták.

De nincs nekem adva a lepiszkító szavak oly bősége, melyet ha ki is meritnék le tudnám hiven festeni azt a Miskovits Szávát, a ki mint e vidék, s ez által az állam megrontója szerzett magának dús babérokat.

Végül halás köszönetünket nyilváníttuk a hatóságnak, hogy bölcs belátásával s erélyes intézkedésével mindezek dacára megóvott bennünket a végtelenségtől, s nem engedte, hogy a szerb-szent-mártoniak közé Miskovits Száva által elhintett konkoly gyökeret verjen.

Kész szolgálja:
Végh Károly,
községi jegyző.

HIRHARANG.

* **Megyénk főispánja** jul. 7-én adules tekintetéből, hosszabb időre Karlsbadba utazott. Engedje az ég, hogy a többnemű munkában kifaradott s méltán kiérdemelt nyugalom után, testben és lélekben megerősödve térjen vissza székhelyére.

* **Tallán Béla** alispánunk pár napra sürgős hivatalos ügyben, Budapestre utazott.

* **Tizza Kálmán** miniszterelnök a jövő hó elejéig fog Goszten családja körében időzni, hova a miniszter személyes elhatározása alá tartozó ügyek intézése céljából Tarkovics miniszteri tanácsos és Török Ferenc belügyminiszteri fogalmazó a hétfői gyorsvonattal már elutaztak.

* **Új postaalomás.** Rudolfsnád községben július 1-én postahivatal lépett életbe, mely a levél és kocsipostai küldemények felvételével továbbítása és kézbesítésével, a 300 főt terjedő postautalványok és utánvételek, valamint a postai megbízások közvetítésével fog foglalkozni.

* **A nagy-beckerek reform.** egyház elnöksége kedves kötelességének tartja halás köszönetet nyilváníttani a június 19-én illetve június 29-én megtartott táncmulatság rendezőinek, nemkülönben a szindarabban közreműködött Zsirnőné Vilma ur-hölgynek, Vécsey Kamilla k. a.-nak és Liphay Jósika k. a.-nak, továbbá Vécsey Zsigmond, Steinbach Antal, Rigó István, Balogh Karoly, Kis István és Vécsey Géza uraknak.

Felülfizetéseket tettek: Kovács A. 10, báró Vay 5, Stagenschmidt J. 5, Hertelendy József főispán 4, N. N. 4, Bobor R. 3, Váró M. 2, Vécsey I. 2, Szalay J. 2, Dezsöffy K. 1, Maugsch A. 1, Szabó P. 1, Ronay J. 1, Dr. Orsó M. 1, Luciesion urhölgy 1, Dr. Mikolás 1, Mesznikné 1, N. N. 1, Bielek V. 1, Dr. Mangold 1, Szathmáry K. 1, Rózsa I. 1, fr. B. 1, fr. 44 kr.

Midőn a nemeslelkű adakozásokért őszinte köszönetünket kifejezzük, nem mulasztjuk el a cs. kir. Duna-gőzhajózási társulat nagytekintetű igazgatóságának is köszönetünket nyilváníttani azon kegyes intézkedésért, mely szerint a június 19-re kért s rendelkezésünkre bocsajtott gőzhajót s 2 uszálhajót teljesen díjmentesen átengedte s továbbá Napholtz Ágoston urnak a szinpadhoz szükséges deszkáknak szintén díj nélkül való önzetlen átengedéseért. Az egyházi elnökség.

* **Aldozár fölszentelés.** Németh József fölsz. püspök ur 8 méltósága ma reggel 6 órakor a papnövelde 8 végtelt növendekét avatta föl áldozórára a seminariumi templomban. Ezek: Demele Ferencz, Fonye István, Grifalony Jakab, Hügel Antal, Jäger Sebestyén, Kopping Ferencz, Nagy József és Sulyok Ferencz urak. Az ünnepélyes szertartásnál több kanonok és számos klerikus volt jelen. Azonkívül a fölavatottak rokonai és a hívők is szép számban jelentek meg. Németh József cz. püspök ur 8 méltósága ma déli 1 órakor díszbejárt adott az újonnan fölavatott áldozórok tiszteletére, kiket Bonnácz Sándor püspök ur 8 exzellenztája közelebb fog kihelelyezni segédlelkészeknek.

* **A „Falu rosza“ N.-Kikindán.** Kísérő megkésve bár, de meg kell emlékeznünk a „Falu rosza“-nak N.-Kikindán, az ottani magyar társaság által történt előadásáról.

Már maga a gondolat is, hogy a magyar népszínmű-irodalom legremekebb alkotását, Tóth Ede „Falu rosza“-t műkedvelők színre hozzák, legalább is merészek, ha a lehetetlenséggel határosnak nem is láthatatik, a minek oka részint a szereplők nagy számában, részint a genre-alakok, a magyar népet mind meg annyi tipicus képviselőinek változatosságában rejlik.

Hát még a kivétel?

Ez iránt valóban alapos aggályok merültek föl, melyek azonban csak arra valók voltak, hogy fokozzák a közreműködők buzgalmat és a közönség érdeklődését. Mert valóban nem tréfa dolog oly műkedvelőkre találni, kik egy Gődör Sándor, Finum Rózi, Gonosz Pista, Feledi Boriska, Bálki Tercsi, Feledi Gáspár nagy és nehéz, és a tömérdek apróbb alak (Kónya kántor, Makkhetes korcsmáros, Czene primás, Ádus czimbalmos, Gonoszé, Csapó gazda és élete párja) sikeres személyesítésére vállalkozzanak. És mindez megtörtént, nemcsak, hanem a múlt hó 19-én először és 28-án másodikszor megtartott előadás, a kikindai viszonyokat tekintve, művészi és anyagi tekintetben oly fényesen sikerült, hogy még a legvérmesebb reményeket is túlszárnyalta.

Igaz ugyan, hogy a szereplők legnagyobb része nem ezúttal lépett először a világot jelentő deszkákra a lámpák és közönség elé, minthogy a téli évad alatt is már két ízben mutatták be hasonló műkedvelői előadásokon művészi képességeiket, mind-

azonáltal a rendezőnek, Erdély Endre kir. ügyész urnak, csak elismeréssel és köszönettel adózhatik a közönség azért a két estért, melynek művelése feler egy-egy vándor színészcsapat egész évadi erőlködésével.

Varga-Nagy Istvánné, törv. bíró neje, mint Finum Rózi felejtethetetlen marad a közönség emlékezetében. O, ha valaki, bátran elmondhatja Julius Császár búszke szavait: „Veni, vidi, vici!“, mert ez egyszeri fellépésével egy csapásra meghódította a közönséget, mely nem tudta, miben gyönyörködjék inkább: a mély érzéssel és vorvevel énekelni tőlül metszett magyar népdalokban vagy hasonlíthatatlan művészi játékában, pompás öltözékeiben vagy pajzán jókedvében, mely kiapadhatatlan forrasnak látszik, és a roppant nehéz, nehélszerep szerep egyetlen mozzanatában sem hagyta cserben? pontos emlékező tehetőség csodáljára-e, mely nem szorult a sugó asszistentijára vagy a szíves készségért mondjon köszönetet, melylyel a néző kényelmes helyzetét a játszó kényesebb szerepével cserélte fel?

Feledi Boriskát Keresztes Ilon k. a. személyesítette, ki a mélabus szerelmes szerepét mélyen átérve oly bensőséggel játszotta, hogy nem egy szembe csalt könnyeket. Erdély Endréne, a kir. ügyész ur neje, mint Bálki Tercsi elragadó jelenség volt és játékával nem egyszer hozta zavarba „bamba“ férjét, kit Hegedűs Pal, gymn. tanár, igyekezett roppant közönytéllel ábrázolni. Bálki Tercsinek jobban illett a bokorugró szoknya, mint a közönséges francia toille és őt látva méltán sajnálkozunk, hogy ur nőnk, nem mint más nemzetek előkelő hölgyei, levélve „nemzeti bélyekekét“ rüt idegent cseréltek, pedig a művelt nő szép és művelt marad a magyar nép egyszerűbb, de festőibb öltözékében is. De hát a divat hatalma legyőzhetetlen és ez ellen küzdeni szelmalombarcz.

A többi nőszereplők közül: Simon Mihályné (Csapóné), Vuchetich Jozsefné (Tariznyánsné), Krángl Vilma k. a.-nak (Sulyokné) jutott a Finum Ruzsi szapulásának háladálos szerepe, melyet igen kedvesen és sikerrel oldottak meg. Mint magyar menyecskék igen takarosak, hódító jelenségek voltak. Reindl-Csuncsics Ernőné, kir. jár. albiró neje, Gonoszé jajtátását nagy komikummal adta és rövidke szerepében is megérdemelt tapokban részvett. Nimbsgern Sarolta k. a. mint a népség disztagja szépségével kitűnően állotta meg helyét.

A férfiszereplők közül Kurovsky Ferencz, kir. törv. jegyző, Gődör Sándort, Ligetkuty Ivan kir. törv. jegyző, óriási, szűnni nem akaró haboták közt Gonosz Pista baktert, Takács Gábor, kir. törv. jegyző Feledi Gáspárt adta nagy méltósággal és apai komolysággal. Terünk szük volta nem engedi, hogy egy ezen, mint a többi szereplők játékát terjedelmesebben jellemezzük, legyen elég, hogy valamennyien dícséretes buzgalommal álltak meg helyüket és a legszorgalmas biralattól sincs okuk tartani. Vuchetich József, th. szolgabíró ur, Makkhetes korcsmáros, Bibics Milan ur Csapó gazdát, Küffer Gyula, kir. al-ügyész ur, Czene primás, Naszady József, ügyvéd ur, Ádus czimbalmos, Dr. Hochstrasser János, ügyvéd ur, a cigány kontrás, Dittrich József, kir. s. telekkönyvvezető ur, a hógöst utánozhatatlan hűséggel és jellemzettséggel adták és a korcsmai, valamint az azt követő jelenet egyik fénypontját képezte az előadásnak, mert Küffer ur oly művészetel kezelte a hegedűt, Naszady József ur a czimbalmot, hogy ha a sors véletlen szeszélye más pályára nem tereli őket, mint cigányok is sikeresen küzdhetnének meg az élet terheivel.

Emelték az előadás érdekét a „Nagy-Kikindai Dalárda“ által a színlalak mögött, a szereplők segítével szokatlan szabotossággal előadott karok.

Szóval: az előadás minden ízében sikerült, a minek legszólóbb bizonyítéka, hogy a rosza, esős időjárás dacára ismételni kellett. Mindkét előadást táncmulatság követte, melyen Kikinda és környéke szépei teljes számban jelentek meg és valóban Falu roszaiz bangulatban oly hévvel táncoltak, hogy a felkelő nap sugarai is alig voltak képesek szétoszlalni a gyönyörű társaságot. Szép napok voltak azok. Sok ily magyar mulatságot Nagy-Kikindának, akkor terjedni fog a magyar cultura és erősödni a magyar érzület. A jótékony egyetelnek pedig, melyek czéggel szolgáltak, legkevesebb lesz okuk a bankódásra.

* **Piroska betegségében.** (1871. december 28.)

Azt hittem: öröm vagy, s kezdetem örülni, Eltarkált egy sirt, hogy szemem ne lássa: Korán volt reményért hozzád menekülni: Csak a fájdalommal vagy te folytatás.

Arany János.

A fővárosi Lapok mai számából vesszük át Arany ezen kiadatlan költeményét, melyet akkoriban 6 éves unokája betegségére alkalmával írt. A decz. 28-ika különben leányának, Juliska halálának évfordulója volt. A kiöltő kiadatlan műveit három kötetben fia, Arany László most rendező sajtó alá.

* **Eltiltott lobogó Prágában.** Mint Prágából táviratilag jelentik, olt a német iparosok egytelének végrehajtó bizottságához a rendőrigazgatóság a következő iratot intézte: „Azon kérelemnek, hogy a német lányúceum épületének erkélyére szabadon két, fekete-sárga és fekete-vörösarany színű lobogót kitűzni, az ezen épületben leendő kiállítás alkalmából, rendező szemponthól hely nem adatik.

Helyreigazításul.

Nagyon ismerjük az indokokat, melyek azt a bizonyos temesvári tudósítót vezették, mikor az „erélyes főispán“ cz. alatt, azt írta, hogy Hertelendy József főispán megtiltotta Torontálmege közsegi előjáróinak, hogy az ellenzéki „N. Temesvarer Zeitung“ előfizesse-nek. Szomorú, ha egy politikai lap szerkesztőségében egyetlen olyan ember se találkozik, a ki figyelmeztelné az importált szerkesztőt, hogy Magyarországon a közsegielőjárókkal az alispán rendelkezik, hogy Hertelendy főispán nem az ember, ki roszkaratu személyesitések miatt, hosszszuból, az előfizeslőknek valamely lapot akár ajánlani, akár attól azokat elriasztani törekednek. Legszomorubb azonban, hogy mindezt az igazságos „Pesti Napló“ se tudja.

Törvényszéki csarnok.

Hütleen cseléd. Eretraut Nándor, temesvári illetőségű péklegény, szolgálatát gazdája: Gerner Ferencz helybeli lakós háztartás szolgálati ideje alatt naponként 30-40 kr., összesen 140 frt, értékű pékstéményt lopott el s Horti István és Wechselberger Janos tanoncokat megölésel fenyegette az esetre, ha a lopást felfedezik. Kir. törvényszék — Eretraut Nándort lopás és közcsend elleni kihágás miatt vad alá helyezte s a bűnyű tárgyalására — miután vadlott fogva van — határnapul f. évi július hó 12. napját tűzte ki.

Kir. törvényszék bünyenyítő osztályának f. évi július hó 12. napján tartandó nyilvános üléseben következő bünyenyekben hozott II. bírósági ítéletek fognak kihirdetenni: súlyos testsértés, büntette vadlott: Tolyan Gigor és tarsai; szándékos emberölés büntette, vadlottak: Ocsváry Ferencz és tarsai; emberölés vétsége, vadlott: Heck Péter; hatóság elleni erőszak büntette, vadlott: Milánov György; lopás és súlyos testsértés büntettei, vadlottak: Bajkin Dranki és Emanuel Adolf.

Bogdánovits-csöd. Kovács Ágoston ügyvéd mint a vagyonszükköt Bogdánovits Vilma és Virgil csöd tömeggondnokai pert indított Dr. Schwimmer Mór nagy-beckerek lakós, Nimesny Mihály kir. közjegyző karánszéki lakós, Heino Lipót temesvári lakós és néhai Prepeliczai Béla özvegye szül. Junga Anna, mint a hiskuro Dezső, Odón és Jolan t. és t. gyámja budapesti lakósköböl állott választmány ellen 103,802 frt 52 kr. iránt, miután a csödválasztmány az 1840. évi XXII. tk. rendeletet figyelmen kívül hagyva a csödtömegnek gondnok által szabalyzeru kezelést helyőleg nem ellenőrizte, másrészt pedig oly intézkedéseket tett, melyek magokban véve — eltekintve azoknak pontatlan, hiányos és több ízben elköszöten teljesített fogantatásáról — a tömegnek érzékeny kárt okoztak. A beperesített károsseg javarésztét a volt gondnok által muködési díja fejében felvett összeg teszi ki, léven az kerek 40,000 negyvenezer frt, a kir. törvényszék a kereseti összegel 95,675 frt 40 krra mérsekelte s alpereseket annak megfizetésére kötelezte.

VEGYES.

Az életbiztosító társulatok és a népfelkelés. A vállalkozási szellem és különösen a magánvállalatok ellen intézett támadások jogosulatlansága napnál vilagosabb ugyan, de azért nem árt, ha minden legkisebb alkalmat is felhasználunk arra, hogy bizonyítsuk, miszerint a legudvösebb intézmények is csak úgy valhatnak közjótékonyakká, ha mentek a nehéz állami adminisztrációtól. A magánvállalkozás természete megköveteli, hogy számoljon az adott viszonyokkal és alkalmazkodjék azokhoz, míg az állami adminisztráció nem is lehet abban a helyzetben, hogy viszonyokkal és körülményekkel folytonosan módosuljon.

Magyarországon szerencsére még kísérletet sem tesznek közgazdasági intézmények ugynevezett államosításával, de annál erősebb a reakció és árnyalatának pártja Ausztriában és csak is a magyar nép természetes józan eszének köszönhető, hogy még nem importáltak a takerékpontárak, biztosító társulatok és egyéb hasonló közgazdasági intézmények államosításának legújabb népboldogító eszméjét és bár reméljük, hogy e metlyőtől meg leszünk kímelve a jövőben is, nem árt résen állanunk.

A részvénytársulatok, a magánvállalkozás e legkiválóbb képviselői, ha mint természetes is, minél nagyobb osztalék fizetésére törek-szenek is, soha sem tévesztik, szem elől a közérdeket. A nemzetközi pénzpiacra folytonosan sülyedvén a kamattal, alkalmazkodnak a pénz vételejének csökkenéséhez, nemcsak a nagy fővárosi hanem a vidéki kisebb és nagyobb pénzintézetek is. Egyrészt jelen-tettek a kamattal leszállítását és figyelemre méltó, hogy aránylag igen kevés pénzintézet szállította a betétkamatot. Ezzel szemben mit tapasztalunk az osztrák-magyar banknál? Es intézet is részvénytársulat ugyan, de mint jegybank állami jelleggel bír és így első sor-ban lett volna kötelessége a körülményekhez alkalmazkodni. Az osztrák-magyar bank azonban, ha váltótárcaja nagyon megcsökken már, magán uton leszállított ugyan egyes váltókat kamattalán alul, de következetesen fentartotta az egész idő alatt a hivatalos 4 százalékos kamattalát akkor is, midőn világszerte a jegy-

bankok ny
diszkontó
A jén
nak el a biz
előtt az Els
lat elhatáro
6 évre bizo
gedi az els
eszközlet
sítő tarsula
A versenyt
sőt határo
végre, ha a
versenyzo
hogy midő
sítő tarsula
gedését, te
len gazdasá
nyitette a
rossz viszo
abban az e
tollak volta
Biztos
elénkebb az
a nagy köz
mondani, h
nélkül es
hogy Magyar
életbiztosít
a takarékos
egy nemzet
szaggyales
vényjavasla
életbiztosít
szükség, me
a monarchi
részeire és
involvál, me
latok biztos
gondoskod
estéről van
csak előbb
egy külön
nak, hogy k
nem fog k
Magyar
zolt eredne
konstatálhat
mentünk re
sultokot a
biztosított
hogy tüzes
akart, a biz
fontolgatás
sen, felsőb
ha a biztos
ellenesége,
tosított ősz
nélkül: esa
a biztosított
és a haza
Ez oknál f
előzékenys
merünk tá
meglepett
heli értéki
már tekint
és a néple
kizárva az
nek élvez
Első magy
hogy magá
kötelezets
ezenül köt
fentartja: he
tollai tényle
vel a néple
dést involv
s e szemé
egyenlően
biztosító tá
kötelezettek
— minden
kintve a biz
biztosító tá
maszott meg
és hatályba
szenvedhet
fogják az ő
Midő
illetőleg ha
sütket fejez
hatjuk el az
sulatinkat
és radikális
kodási kérd
bizleti czik
lehelne, me
negyilágosa
sulatok külf
deközünk hat
„háboru“ po
akarattal leh
biztosítást sz
lők, hanem
bizony nagy
korra való te
dályt és nem
lálmen, ann
biztosító tá
telték, ne r
missziójukat

IRODAL.

„Az osz
képpen“ me
részéből meg
től a Nagy
tárgyalja Szab
világos előadás
gazdagon van
melyek mind
márai. Ig
királyi pecsétj
nyí városas k

ul.
lokot, me-
ari tudósít-
főispán" cz.
dy József
mege köz-
az ellenzéki
előfizesse-
kai lap szer-
né ember se-
né az impor-
nyarországon
pán rendel-
pán nem az
zemélyisége-
előfizetőknek
akár attól
Legszo-
ezt az igaz-
a.

rnok.
traut Nándor,
szolgálatad-
lakos hátra
30-40 kr.,
eményt lopott
berger Janos
te az esetre,
rvényszek -
csend elleni
e s a bűnyü-
fogva van -
spját tüzte ki,
ünfenyítő
pán tartandó
bűnyűekben
kihirdettetni:
Tolyan Gigor
tette, vadlot-
i; emberölés
tóság elleni
nov Gyorgye;
ei, vadlottak:
Kovács Ágost,
ott Bogdano-
megmondoka
nagy-becs-
ir. közjegyző
mesvári lakos
szól. Junga
don és Jolan
ból állott va-
kr. írást, mi-
évi XXII. tk.
va a csödtör-
erü kezelését
zi pedig oly-
gokban véve
hiányos és
foganatosítá-
kárt okoztak.
szét a volt
jében felvett
0,000 negy-
kereseti ösz-
kelte s alpe-
lezte.

ulatok és
szellem és
intézet tá-
világosabb
nden legbi-
ra, hogy bi-
bb intézmé-
otékonyakká,
sztracziótól.
megköveteli,
okkal és al-
állami admi-
helyzetben,
ekkel folyto-

o még kísér-
intézmények
nnál erősebb
Ausztriában
szetes józan
em importál-
ó társulatok
intézmények
digóit esz-
etelytől meg-
em árt résen

ánvállalkozás
természetes
ésére törek-
szem elől a
iaczon foly-
almazkodtak
hez, nemcsak
si kisebb és
sután jelen-
s figyelemre
pénzüntézet
zel szemben
yar banknál?
yan, de mint
gy első sor-
ulmányokhoz
bank azon-
sökkent már,
yes váltókat
fenntartotta
százalékos
zerte a jegy-

bankok nyílt piacon 1 1/4-1 1/2 százalékon
diskontáltak.
A pénzintézeteknél még loyálisabban jár-
nak el a biztosító társulatok. Mikor nehány év
előtt az Első magyar általános biztosító társu-
lat elhatározta, hogy azoknak, kik egymásután
6 évre biztosítják magukat tuzkár ellen, elen-
gedi az első évi díjt, ebben általában csak
eszközök laktak a versenyzésre, a többi bizto-
sító társulatokkal, a mi részben igaz is volt.
A versenyben azonban mi nem laktunk hibát,
sőt határozottan káros lenne a nagy közön-
ségre, ha a biztosító társulatok egymással nem
versenyeznének. Tekintetbe kell azonban venni,
hogy midőn az Első magyar általános bizto-
sító társulat elhatározta az első évi díj elen-
gedését, tette ezt egy határozottan kedvezőt-
len gazdasági esztendő után, miáltal megköny-
nyította a biztosítást azok részére, kik talán
rossz viszonyaik miatt, esetleg nagy kárukra
abban az esztendőben a biztosítást elmulaszt-
ották volna.

Biztosító társulataink versenyzése leg-
előkébb az életbiztosítás terén, a mi szintén
nagy közönség előnyére valik. Azt lehet
mondani, hogy nem mulik el esztendő újítás
nélkül és e mozgékonyaságnak köszönhető,
hogy Magyarországon is egyre fejlődik az
életbiztosítás intézménye és ezáltal fokozódik
a lakarekossági hejlam, a mi egyik főfelte-
tele egy nemzet életképességének. Mikor az or-
szágygyűlés megszavazta a népfelkeltési tör-
vényjavaslatot, azonnal hangzottak, hogy az
életbiztosítási üzletben újabb reformra van
szükség, mert a népfelkeltési törvény kiterjed
a monarchia férfi lakosságának legnagyobb
részére és az életbiztosításra oly veszélyeset
involvál, melyre nézve az életbiztosító társu-
latok biztosítási feltételeiben nem foglalhatik
gondoskodás, vagy helyesebben szólva, oly
esetűről van szó, melyben a biztosított, — ha
csak előbb meg nem egyeztet a társulattal
egy külön díjfizetés iránt — ki van téve an-
nak, hogy halála esetén a biztosított összeg
nem fog kifizettni.

Megvalljuk, hogy oly gyors és határo-
zott eredményt, minőt mult számunkban már
konstatáltunk, a biztosító társulatoktól alig
mertünk remélni, mert habár a biztosító tár-
sulatok általánosságban méltányosak: ha a
biztosított fél elveszti életét az által, elég
hogy tüzestűl vagy vízáradásnál menteni
akart, a biztosított összeg kifizetetik minden
fontolgatás nélkül, pedig az illető önkényte-
sen, felsőbb parancs nélkül ment a veszélybe;
ha a biztosított, mint magánemberi megöli
ellensége, ha elesik u'czai lázadásnál, a bi-
zosított összeg kifizetetik minden vonakodás
nélkül: csak abban nem tesznek kivételt, ha
a biztosított fél a legfelsőbb hadur parancsára
és a háza szolgálatában elesik a csataterén.
Ez oknál fogva biztosító társulatok minden
előkezétségére daczára vermes reményeket alig
mertünk táplálni és ezért annál kellemesebben
meglepett az Assicurazioni Generali azon mult
heti értesítése, hogy a társulat igazgatósága
már tekintettel volt a népfelkeltési törvényre
és a népfelkeltési kötelezettek nem lesznek
kizárva az életbiztosítás jótékony intézménye-
nek élvezetéből. Nyomban utána közölte az
Első magyar általános biztosító társulat is,
hogy magától értendőnek tartja, hogy fizetési
kötelezettségét a jelenleg érvényben levő s
ezzenel köztendő életbiztosításokra az eszle is
fentartja: ha a népfelkeltésre kötelezett bizto-
sítottai tényleges hadiszolgálatra behivatnak, mi-
vel a népfelkeltési törvény oly állami intézke-
dést involvál, mely általánosan alkalmaztatik
s a szerint a társadalom minden osztályát
egyenlően érinti. Az első magyar általános
biztosító társaságnál e szerint a népfelkeltésre
kötelezettek életbiztosításai behívású esetére
— minden pótj beszédese nélkül s nem te-
kinve a biztosított összeg magasságát s más
biztosító társaságnak ide vonatkozólag alkalm-
mazott megszorításait, változatlanul érvényben
és hatályban maradnak, és így most már alig
szenvedhet kétséget, hogy a példát követni
fogják az összes életbiztosító társulatok.

Midőn a gyors és humanus intézkedés
illetőleg határozat felett teljes meglegedés-
sünkel fejezzük ki, egyszersmind nem mulaszt-
hatjuk el az alkalmat felhívni életbiztosító tár-
sulatunkat erra, hogy oldják meg egyszerűen
és radikálisan a „háboru“, illetőleg katonasá-
kodási kérdést. A háboru vonatkozó szabá-
lyozati czikket most már teljesen reformálni
lehetne, mert az általános hadkötelezettség
négilágása ellentétben áll az életbiztosító tár-
sulatok különbeni nemes hivatásával. Nem szá-
nunkunk határozottan a sztracziót tenni az illető
„háboru“ pont módosítására, mert egy kis jó-
akarattal lehetővé tehetik a társulatok az élet-
biztosítást azoknak is, kik nemcsak népfelke-
lők, hanem rendes katonák. Ha a kolera, mely
bizony nagyobb mérvben szedi áldozatait a
korra való tekintet nélkül, nem képezhet aka-
dályt és nem szokott kifogásoltatni mint ha-
lalélem, annál kevésbé lehet az a háboru. A
biztosító társulatok az első lépést már meg-
tették, ne rösteljék a másodikat is, és akkor
missziójukat teljesen fogják betölteni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.
„Az osztrák-magyar monarchia irásban és
képen“ népműve munka Magyarországot tárgyaló
részéből megjelent a 4-ik fűzet, mely hazánk történe-
téből a Nagy Lajostól Ulászlóig terjedő korszakot
tárgyalja Szabó Károly jeles történésirónk tömör és
világos előadásában. Ez is, mint az előbbi fűzetek,
gazdagon van történeti tárgyú képekkel illusztrálva,
melyek mind az azonoskorbeli fennmaradt emlékeink
márai. Így az I. Lajos korából vett rajzok a nagy
király pecsétjét, egy oklevélnek kezdetét, s a pozso-
nyai városbáz kapuboloztatának zárkövét ábrázolják,

mely utóbbiakon ott látható az Anjouk sisakzímere
és két női fej, melyeket a hagyomány Nagy Lajos
neje és egyik leánya domborművé arcképeinek tart.
Zsigmond idejéből a király függő pecsétjét és igen
érdekes czimer adományozó oklevélnek kezdetét talál-
juk ezüst-mezőben fekete szerezsen fejjel, s ez annál
érdekesebb, mert az első czimeres leveleket Zsigmond
királytól bírjuk. Hunyadi Janos idejéből a nagy had-
vezérnek és kormányzóknak V. László király által ki-
bővített ősi czimerét az aranygyűrűs hollóval, továbbá
a vajda-hunyadi várban a Hunyadiak korából fennma-
radt 3 nagyrédekű falfestménynek rajzát veszszük, a
melyeket Kinnach László festőművésztink e mű szá-
mára a helyszínen másolt. Mátyás király idejéből a
nagy király pecsétjét, egy oklevélnek kezdetét, Má-
tyás és Beatrix domborművé arcképeinek rajzát és
névaláírásait, s két Corvina-kodexnek díszes kezdő
lapjait, a legszebbek és legérdekesebbek közül, s
végül Corvin János és mások névaláírásait tartalmazza
e fűzet. Ezzel ismét tovább halad Magyarország törté-
nénetének leírása, melynek kiváló becsét adnak az
illusztrációk, nemcsak azért, mert ez lesz hazánk első
illusztrált teljes története, hanem azért is, mivel ez
illusztrációk kivétel nélkül a történet- és régiség-
tudomány által hiteleseknek megállapított tárgyak
egykorai rajzai. A fűzet a Révai-estiverek bizományá-
ban jelent meg s ára 30 krajczár. Előfizetéseket iller-
megrendeléseket a nagyszabású műre még mindig elfo-
gadhatnak egy a kiadóhivatalban, mint bármely hazai
könyvkereskedésben.

A „Hölgyek Lapja“ a legfényesebb szépirodalmi
és divatlap s az egyetlen, mely hetenkint jelen meg.
Szépirodalmi részbe a legelső írók írják, divatrésze
a „Revue de la Mode“nak magyar kiadása. Előfizet-
ési ára félfévre 5 frt, negyedévre 3 frt.

Divatcsarnok cím alatt a „Hölgyek Lapja“
divatképes része is külön megjelen kéthetenkénti szépi-
rodalmi rész nélkül, de minden szám nyolcz oldalra
terjedő s Parisban nyomtatott divatképekkel. Előfizet-
ési ára félfévre 3 frt, évnegyedre 1 frt 50 kr. Színes
képekkel s külön mellékletekkel havonta 10 kraj-
czárral több.

A Szépirodalmi Csarnok hetenkint megjelenő
regény folyóirat a világirodalmi legjobb regényeit
közli. Előfizetési ára félfévre 26 fűzet 3 frt, évnegyedre
13 fűzet 1 frt 50 kr., egy óra 4-5 fűzet 50 kr.

Mindezeket szerkeszti és kiadja Dr. Milasin
Vilmos, Budapest szervitátt 8. szám, kinél egyuttal
80-90-féle legújabb érdekes regény is megrendelhető
rendkívül olcsó áron, kötetek 20 és 30 kr. A nevezett
kiadó szívesen küld bárkinek is ingyen és bérmentve
mutatvány-számot, egy a „Hölgyek Lapja“ mint a
„Divatcsarnok“ és „Szépirodalmi Csarnokból“ is s
rendkívül olcsó áru könyveiről pedig részletes ár-
jegyzéket.

Uj borászati szaklap. A fővárosban f. évi ju-
nius hó 15-től kezdve „Szőlőművelési és borászati szak-
lap“ című képes lap jelenik meg, mely a nekünk be-
küldött első szám gazdag és szakszerű tartalma után
ítélve, a hazai szak-irodalom terén éreztető hiányt
pótolni lesz hivatva. Ajánljuk az új lapot t. elva-
sónk és különösen az érdekeltek körök b. figyelmébe
és hozzátesztük, hogy havonként egyszer jelenik meg
és hogy előfizetési ára rendkívül olcsó; egész évre
csak 2 forint tesz.

Az „Ország-Világ“ 25-ik (Junius 19.) száma
minden tekintetben megfelel e kitűnő képeslap jó hír-
nevének. A legújabb szám a következő közleményeket
tartalmazza: Tolnai Lajostól „A jégkisasszony“ című
egyre érdekesebbé váló regény folytatása, Pásztoitól
„Zagyva partján“ című hangulatos költemény, Kovács
Páltól, a legöregebb magyar színesíról, egy egészséges
humortól pezsgő dramatizált vig beszély („Van szeren-
cém!“), Keregy Vilmos a napokban elhunyt Székffy
bácsiról, a legöregebb magyar színészről mond el ér-
dekes apróságokat (Székffy bácsi arcképe is érdekes:
karszékben ül a tipikus öreg ur, kezében hosszú száru
csibuk s előtte kedvezet kutyája), Porzolt Kálmán
folytatja „Egy krajczárt adott“ című szép elbeszélés-
t, Barfay F. Arpád „Urania magyar templomai“
cím alatt a magyarországi csillagvizsgálókat kezdi
bemutatni, sikerült rajzok kíséretében, Barna Izidor-
tól lendületes költői levél olvasható „Hugonak“ cím-
mel, Bródi Sándor Roskovics Ignácra ír sok szellem-
mel, Székely Huszár a hét eseményeit beszéli el szo-
kott elevenségével stb. A képek közt kiválik H. Le-
rrolle „A templomban“ című festményének másolata,
Homieskötől egy humoros rajz a juniusi meleg napok-
ról stb. A rovatok élénkségük, gazdagságuk által ün-
nek ki. Előfizetési feltételek: január-decz. 10 frt,
jan.-juniusra 5 frt, július-szept. 2 frt 50 kr., jul.-
decemberre 5 frt. Az „Egyetértés“-sel együtt: egész
évre 28 frt, félfévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy óra
2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas Irodalmi
és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecske-
méti-utca 6. szám.

Az irodalom és gyermekeink. Az irodalom az
évek hosszú során lassan észrevétlenül oly irányban
fejlődött, hogy ma már odajutottunk, hogy a szülők
oly munkát, vagy lapot, melyet előbb az utolsó betűig
át nem olvastak, csak részketve, félve merik odaadni
gyermeküknek olvasás végett. Épen ott, a hol legke-
vésbé várnók, oly helyekkel, oly kifejezésekkel talál-
kozunk az olvasó a milynek elolvasásától félve kel-
ővünk gyermekeinket. A „Magyar Háziasszony“ című
hetilap oly gondnal van összeállítva, hogy nemcsak
mint érköles-nemesítő olvasmányt bátran adhatjuk leá-
nyaink kezébe, hanem abban a biztos tudatban tehet-
jük ezt, hogy nevezett lapból életörökbe vágó oly
hasznos ismereteket is morithetnek, melyeknek egykor,
mint nők, háziasszonyok és családanyák hasznát fogják
vehetni. A „Magyar Háziasszony“, mely a magyar
gazdasszonyok orsz. együletének hivatalos közlönye,
megjelenik minden vasárnapon „Munka Után“ című
ingyenes szépirodalmi melléklettel 12-16 oldalnyi ter-
jedelemben s előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre
3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Mutatvány számokkal
kiszéggel szolgál a kiadó hivatal (Budapesten nagy
korona-utca 19. sz.) ingyen és bérmentve mindazok-
nak, kik eziránt hozzá, legcélszerűbben levelező la-
pon fordulnak.

KÖZGAZDASÁG.

**A torontálmegeyi gazdasági egye-
sület és a n.-szent-miklósi gazdakör
tagjai f. hó 24-én kirándulást tettek
a mezőhegyesi uradalom megtekintésére.**
Jelentjük egyuttal, hogy a nevezett gaz-
dakör f. hó 14-én közgyűlését tartotta
meg, és hogy a kör minden tekintetben
örvendetesen halad előre; a többi közt
egy szarvasmarha díjazás megtartását is
határozván el.

**A nemzetközi belhajózási kong-
resszus,** melyet Rudolf trónörökös
nyitott meg s tárgyalásait már befejezte,
reánk magyarokra nézve rendkívüli nagy
horderővel bíró kérdésekkel foglalko-
zott; a mit azon elismerő fogadtatás
bizonyít, a melylyel a kongresszusnak
Budapestre lerándult tagjai nem csak
kormányunk, de a nagy közönség ré-
széről is kitüntettek. Reánk nézve leg-
szőrösabb azon kész terv, mely szerint
a Duna Korneuburgtól a Moldovával és
ennek kiszélesített medrében Melniánál
és Elbével 468 kilométer hosszában
összekötötnék. A csatorna építési költsé-
gei 71 millió frt. 5000 métermáza hord-
képességű hajók számára volna beren-
dezve és 100 kilométer hossza a csato-
rnán 8 1/4 kr. lenne a szállítási díj a
gabonánál. A mostani vasuti tarifák
szerint a szállítási díjak egy métermáza
gabona után Budapesttől Hamburgig 4 frt
80 krt tesznek. Ellenben, ha a terve-
zett csatorna elkészül, nem kerülne a
szállítás — a vizi uton — csak 1 frt
26 krtba. A tiszta megtakarítás tehát
3 frt 14 kr. lenne; és ennél fogva nem
kellene többé semmiféle tengerentuli ga-
bonaversenytil tartanunk, a mely a mi
gabonárainkat lenyomja; sőt még
Angliában is felvehetnénk sikerrel a
versenyt az idegen gabonával szemben.
De a kongresszus Nagy-Beeskerék
és vidékének helyi érdekei szempontjából
is nevezetes volt annyiban, a meny-
nyiben a kongresszus alkalmából Bécs-
ben június 14-től 17-ig sok más terv
között ki voltak állítva a javított Bega-
csatorna és az azt a Ferenczcsatorná-
val összekötő csatorna tervei is, mely
utóbbiak a Ferenczcsatorna-társaság ál-
tal készitettek és melyek városunk anyagi
létfeltételeinek szempontjából oly nagy
aggódmakat keltek, mint kitűnt, ok
nélkül; mert azok keresztülvitele az em-
lített társaság érdekében volna ugyan,
de sok tekintetben a közérdekkel össze-
ütköznek.

Az általános vámtarifáról mult
számunkban jelentettük, hogy az a kép-
viselőházban letárgyalatván, a bennün-
ket közelebbről érdeklő tételeket jelen
számunkban fogjuk ismertetni. Mivel
azonban az osztrák képviselőház a nehéz
nyers petroleumra nézve a tarifában
megállapított 1 frt 42 kr. vámtételnél
magasabb tételt szavazott meg, azontul
pedig az osztrákok érdeklő egyik ipar-
vám-tételnél hasonlóképen járt el, az új
általános vámtarifa létrejötte beláthatlan
távolba van helyezve: az ígért ismerte-
tést sem közöljük, miután ezek szerint
a két állam kormányai között újabb al-
kudozó tárgyalások váltak szükségessé;
tehát a tarifa tételeinek megállapításai
újából kérdésessé lettek.

**Mennyire egymásra van azonban
utalva a két állam közgazdasági tekin-
tetben, főleg pedig mennyire inkább
fekszik érdekében Ausztriának a velünk
való vám és kereskedelmi szövetség
megújítása, a következő hiteles adatok-
ból tűnik ki:**

**A magyar összforgalom az utolsó
években következőleg alakult:**

1882-ben tett	885,454.736	frtot
1883-ban	930,408.846	”
1884-ben	878,133.981	”
1885-ben	853,611.414	”

**Ebből esett az osztrák királyságok
és tartományokra:**

1882-ben	674,637.220	frt vagy 76-19%
1883-ban	687,971.744	” 73-94%
1884-ben	683,854.786	” 77-88%
1885-ben	650,233.833	” 76-17%

Ha az egyes irányokat vesszük
tekintetbe, Ausztria a következő meny-
nyiségekkel vesz részt Magyarorszá-
g áruforgalmában:

Ev	Összevitel	Ebből Ausztriába	%-ban
1882.	438,973.702	368,279.156	83-90
1883.	475,830.568	373,245.909	78-44
1884.	484,439.487	403,786.514	83-35
1885.	455,163.231	364,524.385	80-09

Ev	Összevitel	Ebből Ausztriába	%-ban
1882.	446,481.034	306,358.064	68-62
1883.	454,578.278	314,725.839	69-23
1884.	393,694.494	280,068.272	71-14
1885.	398,448.183	285,711.448	71-77

E kimutatásból kitétszik mindenk
előtt az, hogy Ausztria bevitelének ér-
teke lényegesen meghaladja azt az ér-
teket, melyet Magyarország osztrák ki-
vitele kitesz. Ausztria bevitteli többlete
tett ugyanis:

1882-ben	62	millió frtot.
1883-ban	58 1/2	”
1884-ben	123	”
1885-ben	79	”

Ez adatok tehát világosan bizo-
nyítják, hogy Ausztria igen fontos pia-
czunk, de azért még fontosabb Ausz-
triára nézve a magyar piac és ennek
elvéstése igen érzékenyen károsítaná
Ausztria nemzetvagyonát. Valságos vi-
szonyok között azonban alárendelt szere-
pet játszik az, hogy vámsorompók
felállítását által melyik félt érné a na-
gyobb veszteség.

**A lóállomány 1884-ik évi ösz-
szeírásának eredménye Torontál me-
gyére nézve a következő:** Paraszt, kö-
zép és nagybirtokos tulajdonban tenyész-
men 2905, kanca 63.737, herélt 54.744,
egy éven alóli növendék 16.714, két
éven alóli 14.752, 3 éven alóli 14.922,
4 éven alóli 13.788, vagy összesen
181.562 darab, vagyis százalékokban a
fenti sorrendben 16, 35-1, 30-2, 9-2,
8-1, 8-2, 7-6, = 100 százalék. — Az
1874-ik évi összeírás szerint volt
146.537 drb lovunk, 1884-ben 181.562,
vagyis többlet 35.025 darab, mely
többletkülönbség 23-90 százaléknak felel
meg és mely eredményből egyuttal ki-
tűnik az is, hogy Torontálban egy
tenyészmenre 21-9 darab kanca esik,
100 kanczára pedig 26-22 darab csikó.
A terület szempontjából 1 □ kilométerre
19-12 darab, 1000 lakosra pedig 341-92
darab ló esett. A gazdasági művelés
alatt álló földterület tekintetéből pedig
megyénkben 1,570.089 kataszt. holdra
100 holdanként 11-56 darab ló esett.
Kisbirtokos tulajdonban volt 93-55 szá-
zalék, közép és nagybirtokos tulajdoná-
ban pedig 6-45 százalék. Az anyakan-
ca és csikóállomány közti szám a kö-
vetkező: parasztbirtokos tulajdonában
59.629 anyakancza, 15633 egy éven
alóli csikó, esik 100 kanczára 26-23
darab csikó, közép és nagybirtokos tu-
lajdonában 4108 drb. anyakancza, 1081
csikó, vagyis 100 kanczára 26-36 drb.
csikó. A teljes és nem teljes kora lovak
közti arány a következő volt: Parasz-
birtokos tulajdonában teljes kora 66-9,
nem teljes kora 33-1 százalék, közép
és nagybirtokos tulajdonban teljes kora
65-8, nem teljes kora 34-2 százalék. —
A lóállomány becsérteke tenyészmen
605.655, kanca 6.495.088, herélt
4.761.281, egy éven alóli 891.690, két
éven alóli 1,566.109, három éven alóli
1,589.737, 4 éven alóli 2,213.021,
összesen 18,122.581 forint. A lovak
átlagértéke a jelzett sorrendben 208-49,
101-90, 86-97, 53-35, 106-16, 106-53,
160-52, összegátlag 99 frt 81 kr. —
Az átlagértékek paraszt, közép és nagy-
birtokosoknál külön külön a következők:
a parasztbirtoknál ugyanazon sorrendben
201-79, 97-87, 84-08, 49-70, 99-11,
100-02, 151-68, összegátlag 95 forint
32 kr., a közép és nagybirtokosok tu-
lajdonában 317-56, 160-44, 130-16,
106-11, 196-10, 197-60, 294-90, ösz-
szegátlag 165 frt. — A lóállomány vi-
szonyaitva a területhez és népességhez
következőleg alakul: esik egy □ kilo-
méterre 1908 frt 64 kr., egy lakosra
34 frt 11 kr. — Az összes lóállomány
értékét tekintve, a művelés alatt álló te-
rületre a következő hányad esik: az
állomány összértéke 18,122.581 forint,
művelés alatti terület 1,570.089 hold,
esik 100 holdra 1154 frt 23 kr. —
Ezekhez képest megyénk érték tekin-
tetben valamennyi megye között az első
helyet foglalja el; egyéb tekintetekben
pedig e helyet megközeleli.

Felölös szerkesztő: Lauka Gusztáv.

6436. sz. 1886.

(335-2.1)

6046. sz. 1886.

(337-2.1)

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A n.-beeskereki m. kir. ispánság hivatalos helyiségében f. évi **Julius 12-én**, reggeli 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekapcsolt nyilvános szóbeli árverésen a következő bértárgyak adatnak haszonbérbe:

A következő, N.-Beeskerek határában fekvő földek u. m.: Felső muzslyai I. dülő, 34²² hold, 265 frt 61 kr. kikiáltási árral, 1886. nov. 1-től, 1 évre zabtermelésre, — felső muzslyai II. dülő 66 hold 1521 frt 60 krral, 1886. okt. 1-től, 1 évre, kapás növény alá. — A deoniczai 27. sz. föld 50⁵⁰⁰ hold, 412 frt 57 krral, — deonicza 28. sz. föld 52⁴⁰⁰ hold, 501 frt 60 krral, — deonicza 100. sz. föld, 24¹⁰⁰ hold, 302 frt 2 árral — s a deoniczai 101. sz. föld 55¹⁷⁶ h. 677 forint 85 krral, — mind a négy 1886. nov. 1-től 6 évre, szabad használat, feles mivélés alberleti tilalom s ugartartás kötelezettsége nélkül.

A titeli volt lőportár és őrház 5 frral a bérbeadás napjától 3 évre.
A farkasdini 24. sz. halászat 80 frral, Csuroghi tiszta halászat 152 frral, a szabályi halászat 225 frral, a kátyi halászat 351 frral
s a tomasevácz-bótos 19-20. sz. halászat 85 frral, — mindegyike 1887. jan. 1-től, 3 évre.

A tarrasi 97. sz. tiszta átmetszési 27²⁴⁶ hold föld 30 frt kikiáltási árral 1886. okt. 1-től, 6 évre, szabad használat.

Szeged, 1886. jun. 26.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnomást nem díjazatik.)

3588. sz. 1886.

(332-2.1)

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Az aradi m. kir. jóságigazgatóság részéről ezennel közhírré tételik, miszerint az aradi marosi kincstári nagy hidon gyakorlandó vámszedési jognak, az új vámszabály alapján az árverés eredményének elfogadását követő hó 1-től 1888. decz. végéig terjedő bérletre leendő bérbeadása iránt, felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett a kir. jóságigazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog 1886. **Julius 20-án**, d. e. 10 órakor tartatni.

Kikiáltási ár évenként 13120 frt o. é.

Ugy az írásbeli mint szóbeli ajánlatokhoz 10% bánatpénz melléklendő.

A részletes feltételek alólirt kir. jóságigazgatóságnál betekintheők.

Arad, 1886. jun. 15.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnomást nem díjazatik.)

465. sz. 1886.

(334-3.1)

Hirdetmény.

Mellyel ezennel közhírré tételik, hogy Bega-Szt-György községében a község tulajdonát képező italmérségi jog, úgy az ennek gyakorlásához szolgáló épületek a helybeli községi irodában f. évi **augusztus 1-én**, d. u. 3 órakor három egymásután következő évekre vagyis f. évi november hó 1-től 1889. október végéig terjedő időre szóbeli nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek a helybeli jegyzői irodában bár mely napon a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Bega-Szt-Györgyön, 1886. június hó 30-án.

Schiller Lipót, közs. jegyző. Reling Péter, közs. bír.

468. sz. 1886.

(333-3.1)

Hirdetmény.

Mellyel ezennel közhírré tételik, hogy Bega-Szt-György községében a község tulajdonát képező vásár és piaci vámszedési jog a helybeli községi irodában f. évi **augusztus 1-én**, d. u. 4 órakor három egymásután következő évekre vagyis f. évi november 1-től 1889. október végéig terjedő időre szóbeli nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek a helybeli jegyzői irodában bár mely napon a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Bega-Szt-Györgyön, 1886. július hó 1-én.

Schiller Lipót, közs. jegyző. Reling Péter, közs. bír.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A szegedi magy. kir. jóságigazgatóság kezelese alatt álló alább felsorolt kincstári bértárgyaknak bérbeadása iránt ugyancsak az alább megnevezett helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog megtartatni.

Az árverelni szándékozók az árverés megkezdése előtt kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzt letenni.

A zárt írásbeli ajánlatok a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátva az alább felsorolt helyen és időben reggeli 9 óráig az árverést megtartó bizottság elnökének kezéhez adandók át, esetleg a szegedi kir. jóságigazgatósághoz az árverés előtti harmadik nap délelőtt nyújthatók be.

Ezen időn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek még annyiban sem, ha az ajánlkozó újabb árverés esetére is fenntartja ajánlatát.

Az írásbeli ajánlatok borítékán olvashatóan kiírandó a tárgy, melyre az ajánlat tételik, továbbá az ajánlatban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

Figyelemztetnek az árverelni szándékozók, hogy azon berők, a kik a szerződési feltételek szerint követelt bérovadékok jelzálogban kívánják letenni, kötelesek egyelőre is addig is, míg a felajánlott jelzalog elfogadva és teljesen rendezve lesz, a bérleti ovadékok készpénzben vagy a kincstári szabályok értelmében elfogadható értékpapirokban letenni.

Az árverési és szerződési feltételek az illetékes kir. ispánságnál az árverést megelőzőleg betekintheők.

Az árverés eredményének el- vagy el nem fogadása felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn.

Az árverés napja, helye és a haszonbérbe adandó bértárgyak a következők:

A m. kir. ispánságnál Szegreghen, 1886. **Julius 19-én**, d. e. 9 órakor:

1) Ó-szt-iváni csűrűfoki kivágás 9 h. 114 frt 60 kr. kikiáltási árral.

2) Keglevichháza kivágási föld 163 h. 800 □-ól, 1888 forint 42¹/₂ kr. kikiáltási árral.

3) Uj holtgártelepen szántóföld 98 h., 1490 frt 58 kr. kikiáltási árral, 1886. okt. 1-től, 3 évre.

4) Rábe italmérségi jog épület nélkül, 500 frt kikiáltási árral.

5) Gyála italmérségi jog épület nélkül 2005 frt 98 kr. kikiáltási árral, 1887. jan. 1-től 2³/₄ évre.

6) Szegregh XIV. sz. bérlet 384 hold 599 □-ól, 3964 frt 77 kr. kikiáltási árral, 1886. okt. 1-től, 6 év, közép- és kisbérletként albérleti és feles mivélési tilalom nélkül ugartartás mellett.

7) Szegregh Jankova bara kisbérlet föld 53 h. 300 □-ól, 181 forint kikiáltási árral, 1886. okt. 1-től 1887. június 16-ig, ugartartás mellett.

8) Szegregh szérus kert föld 3 h. 744 □-ól, 117 frt 81 kr. kikiáltási árral, 1886. okt. 1-től, 3 év.

9) Szegregh Jankova bara vasuton tul II. d., 42 h. 1199 □-ól, 172 frt kikiáltási árral 1886. okt. 1-től, 1887. jun. 16-ig ugartartás mellett.

10) Uj-Szt-Iván vadászati jog 40 frt 45 kr. kikiáltási árral, 1886. okt. hó 1-től, 6 év.

11) Uj-Szt-Iván italmérségi jog épület nélkül, 1207 frt 93 kr. kikiáltási árral, 1887. jan. 1-től, 2³/₄ év.

12) Vedresházi I. sz. erdőföld 33 h. 615 □-ól, 938 frt 10 kr. kikiáltási árral, 1886. évi okt. 1-től, 3 év, 3 holdas részletekben.

13) Vedresházi fadepő kerti bérlet 800 □-ól, 6 frt kikiáltási árral, 1886. okt. 1-től, 3 év.

14) Szegregh XIII sz. kisrati nagy bérlet 277 h. 350 □-ól, 5000 frt 55 kr. kikiáltási árral, 1886. okt. 1-től, 9 év.

15) Nagy-Jécsa italmérségi jog épülettel 2190 frt kikiáltási árral.

16) Csata italmérségi jog épülettel 2007 frt kikiáltási árral.

17) Ujhely italmérségi jog épülettel 426 frt kikiáltási árral, mindhárom 1886. okt. 1-től, 3 évre.

Szeged, 1886. jun. 26.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnomást nem díjazatik.)

6211. sz. 1886.

(338-2.1)

Árverési hirdetmény.

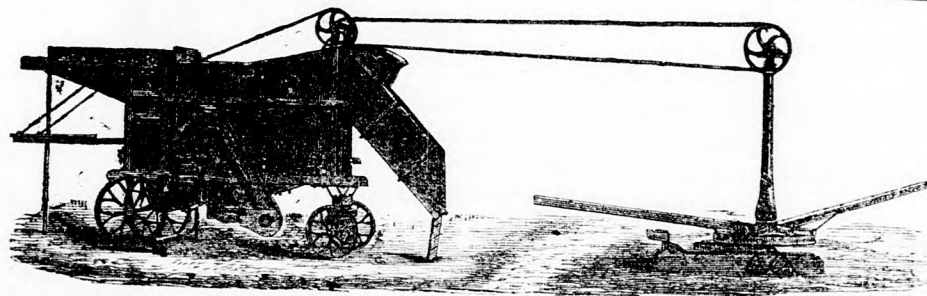
A m. kincstár tulajdonát képező Nemet-Párdány községben fekvő Bogdanovics-fele kastély két szárny épületében levő szoba felszerelési ingóságok, u. m. ajtók, ablakok, lépcsők stb., összesen 290 frt kikiáltási ár mellett, valamint ugyan ezen épület szárnyak, úgy üvegházi és magtari épület téglá és fa anyaga 2378 frt 39 kr. kikiáltási ár mellett f. évi **Julius 21-én**, Pardányban a község házában d. e. 10 órakor tartandó nyilvános szó és írásbeli árverésen egészben vagy részleteként készpénz fizetés mellett el fog adatni.

A zárt írásbeli ajánlatokhoz 10% bánatpénz melléklendő s az ajánlat elfogadása esetén a bánatpénz az értéktől számított 8 nap alatt a vételarra kiegészítendő.

Az ingóságok és az épület anyag részlet kimutatása az újpöcsi kir. ispánságnál az árverést megelőzőleg betekintheők.

Szeged, 1886. jun. 23.

M. kir. jóságigazgatóság.
(Utánnomást nem díjazatik.)

DAUN GYULA
Nagy-Beeskereken

ajánlja

(228-9)

nagy raktárát

járgányos cséplőgépek, trieur, rosta

stb. gazdasági gépekben,

ugymint a kitűnő

Clayton és Shuttleworth-féle gőzmozgonyok szalma-, fa- és szénfűtésre,
és a legújabb

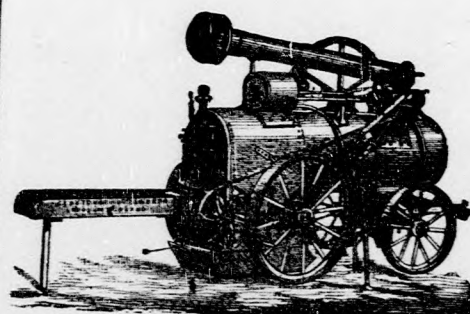
gőzcséplőgépeket,

valamint

gépi szükségleteket és különös jó köszönet mozgonyfűtésre.

RAKTÁR:
DAUN GYULA-nál

Nagy-Beeskereken,
Clayton és Shuttleworth-féle gyárak képviselője.

4520. sz. 1886.

(339-2.1)

Pályázat.

Bassahid községében két segédjegyzői állás, egy 500 frt évi fizetés és 50 frt lakpénz, és egy 400 frt és 50 frt lakpénzzel, továbbá két községi irnoki állás, egy 350 frt évi fizetés és 50 frt lakpénz, és egy 300 frt évi fizetés és 50 frt lakpénzzel javadalmazva rendszeresítettven, ezen állásoknak választás utján leendő betöltésére a határidő f. évi **július 21.** napjának, d. e. 9 órájára Bassahid községhezára tüzetik ki.

Felhívtnak az ezen állásokra pályázni szándékozók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alulírtánál a választást megelőző napig adják be.

N.-Kikindán, 1886. jun. 25.

Belitska Béni,
szolgabíró.

4334. sz. 1886.

(316-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Lajosfalva községében egy 800 frt évi fizetéssel, 20 kr. nappali, 40 kr. éjjeli látogatási díjjal, a hulla szemlélt és huszvizsgálati díjjal, a hulla szemlélt és huszvizsgálati díjjal a szabályrendeletileg megállapított díjjal egybekötött községi orvosi állás betöltendő lévén, felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt és bélyegzett kérvényüket hozzám f. é. július 11-ig küldjék be.

A választás f. évi **július 12-én** fog Lajosfalva községében megtörténi.

Antalfalva, 1886. jun. 9.

Hegedűs,
szolgabíró.

2251. sz. 1886.

(340-1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Nikolics Axentie tomaseváci lakos és Miliyev György mint kk. Nikolics István gyámja vhaajtónak, Lambics Szima vhaajtást szenvedett elleni 58 forint 60 kr. és 9 frt 5 kr. költség, 13 frt 85 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülő költségeknek kielégítése végett 1886. **augusztus 17-én**, d. e. 9 órákor, Tomasevác területén fekvő, Tomasevác községe 580. sz. tjkvben foglalt következő ingatlanok, u. m.:

- 432. számú ház és 400 □-öl házhely 100 frt.
- 20. hr. sz. I. düllobeli 1⁸⁰⁰ hold szántó 1/2 része 147 frt.
- 20. hr. sz. II. düllobeli 1⁸⁰⁰ hold szántó 1/2 része 147 frt.
- 20. hr. sz. III. düllobeli 1⁸⁰⁰ hold szántó 1/2 része 147 frt.
- 20. hr. sz. IV. düllobeli 1⁸⁰⁰ hold szántó 1/2 része 145 frt.
- 53. hr. sz. 100 □-öl gyümölcsös kert 1/2 része 9 frt 50 kr.
- 53. hr. sz. 176 □-öl szőlő fele része 9 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fog arvereztetni, akkorán magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bántapénzzel letenni.

Perlaszon a kir. bíróság mint tkvi hatóság 1886. jun. 10-én.

Sárdi,
kir. járásbíró.

441. sz. 1886.

(341-1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes temesvári kir. tszéknek mint váltóbírósnak 1886. évi 4286. sz. végzésével megkeresett ttes n.-beeskereki kir. bíróságnak 1886. évi 4508. sz. alatt kelt végzése folytán Akoncz Augustza részére, Poroszkay Béla, helybeli lakosnál 665 forint és jár. iránti kielégítési vhajtás utján 1886. majus 27-én lefoglalt 715 frtra becsült butorokból álló ingóknak helyben vhaajtást szenvedő lakosán bírói arverésen készpénz fizetés mellett leendő eladatása 1886. évi **július 13.** napjának, d. u. 4 órára tüzetik ki.

Együttal felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az arverés megkezdéseig alulírtához egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annal is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségeik végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasítatni.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1886. július 2. napján.

Marianowich János,
kir. bír. végrehajtó.

266. sz. 1886.

(336-1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött vhajtó az 1881: LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-beeszi tettes kir. járásbírósnak 2324/885. sz. végzése által gróf Pejacevits Péter, b.-tordai nagybirtokos mint vhajtató javára, özv. Nagy Jánosné és tarsai, tordai lakos ellen 161 frt 18 kr. tőke, ennek 1885. aprilis 1-től számított 6% kamatai és eddig összesen 49 frt 50 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési vhajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 365 frtra becsült Nagy Imrénél 3 drb ló, 1 kocsi és gazdasági felszerelvények, Nagy Józsefnél lefoglalt 3 drb ló, 3 drb csikó, 1 kocsi és gazdasági felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános arverés utján eladtnak.

Mely arverésnek a 1607/86. sz. p. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a tordai község házában leendő eszközölésére 1886. évi **július hó 14-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881-ik évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881: LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi junius 15. napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

Francia nyelvben oktatás.

Egy született francia, okleveles tanárnő fu és leány gyermekek, nemkülönbön felnőttek számára is, a francia nyelv alapos elsajátítására tanfolyamokat nyit.

Több oldalról érkezett tudakozódás folytán, a nyelvben jártasabb urak és hölgyek részére, társalgási órák adására is vállalkozik. (318-3.3)

Bővebb felvilágosítást nyerhetni Árpádcza, 14. sz. a., bejárattól jobbra.

942. sz. 1886.

(315-3.3)

Pályázat.

Dobricza, Ferdinandfalva, Iláncsa, Számos és Margitca községekből alakított dobriczai körorvosi állomás elhalálozás folytán üresedésbe jöven, az ezen állomásnak választás utján leendő betöltése f. évi **augusztus 4-én**, reggeli 10 órája Dobricza község házában ezennel kitétetik.

Ezen állomással 1000 frt évi fizetés, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási, valamint a székelyen teljesítendő halottkemi és huszvizsgálati teendőket járó szabályrendeletileg megállapított díjjak vannak egybekötve, ugyszintén kézi gyógyítással is rendelkezhetik.

Körorvos kötelességei:

A körhöz tartozó községeket minél gyakrabban bejárni, az orvos rendőri teendőket végezni és a teljeszen vagyontalan beteget díjtalanul gyógykezelti, ugy nemkülönbön a székelyen a halottkemi és huszvizsgálati teendőket végezni stb.

Felhívtnak tehát a pályázni óhajtó orvosdokorok, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket a választást megelőző napig vagyis f. évi aug. 3-ig alulírott szolgabíróhoz nyujtsák be.

Kelt Alibunáron, 1886. jun. 12.

Kamenszky György,
szolgabíró.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegye egy sas és MOLL A. sokszorosított czég nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altesthajok, gyomorgrös, dugulás, májbaj, vértululás, aranyér és a legkülönbözölő női betegségek ellen évtizedek óta folytonosan növekvő elismerésben részesül. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarországon minden nevezetesebb gyógyszerüzletben. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvált melllett, 2 dobozról kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s kívánok érte szívvelyes Isten fizesse meg-ét; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

(307-52.4)

Steinko Ján. F. lelkész Homnetschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

csuz

és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Köszvény, csuz, mindennemű testszagot és bűnülést; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásaánál. Belsőleg vízzel vegyítve rögtön roszullat, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerüzlet és ásványvízkereskedésben. Csak Moll-féle készítm. kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Elismerés Moll A. gyógyszerész úrhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen híhetetlenül működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mely tisztelettel

Hornef lelkész Micholup-ban.

Tizenöt

Egész évre 6 frt

Plettz Fer. Pál-féle

előfizetési p

utóbbiak a kine

utóbbiak a kine

H

A 10
1886
tott

E
kapcsá
gyüles
a Ter
indított
Bega-
a bizo
telere
rombo
vatva
ez irá
vén,
vételi

az ar
okair
bajok
rendel
ügyni
okain
vizsgá
munka
hoz
dekere
delése
minisz
sulati
beszed
való
átirat
köziga
telek
zés
Végül
a véde
galmu
selőne

Z
letének
hozott
G

ermeszetes-e
ruhsfodor, vagy
rabjai: a gallér,
meszetes-e? M
czairói vérem
fel a kényes ker
meszetes, mert
vált, mert szükség
hinne, a kultura
nyört is fejleszt
A ruházatot mind
igényei közt fogju
hősei. Az afrika
pán esztetikai szü
menyire annyira
ság. Az istenad
de félig igazuk
szükséget pótol,

